

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ
ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΧΡΕΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΦΟΡΟΥ
ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ
ΑΞΙΑΣ

Ενημερωτικό Έντυπο 14
Ιανουάριος 2002

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΧΡΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Εισαγωγή

1 ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ

- 1.1 Πότε δικαιούστε απαλλαγή επισφαλών χρεών
- 1.2 Αρχεία και στοιχεία που χρειάζονται για την απαίτηση απαλλαγής επισφαλών χρεών
- 1.3 Αρχεία και στοιχεία που πρέπει να τηρούνται μετά την απαίτηση
- 1.4 Ειδοποίηση στον πελάτη σας ότι υποβάλατε απαίτηση για διεκδίκηση του επισφαλούς χρέους
- 1.5 Ποσό που μπορεί να απαιτηθεί
- 1.6 Πότε πρέπει να γίνει απαίτηση
- 1.7 Πώς πρέπει να απαιτήσετε απαλλαγή επισφαλών χρεών
- 1.8 Μεταβίβαση επιχείρησης και δικαίωμα για απαίτηση
- 1.9 Απαίτηση απαλλαγής επισφαλών χρεών για πρόσωπα που δεν είναι πλέον εγγεγραμμένα στο Μητρώο ΦΠΑ
- 1.10 Συγκρότημα εταιρειών για σκοπούς ΦΠΑ
- 1.11 Πιστωτικά σημειώματα
- 1.12 Σχέδια περιθωρίου κέρδους
- 1.13 Εισπράξεις μετά την απαίτηση απαλλαγής επισφαλών χρεών

2 ΕΠΑΝΑΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΡΟΩΝ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ (ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ)

- 2.1 Τι είναι η επανακαταβολή
- 2.2 Πληρωμή στους προμηθευτές μετά την επανακαταβολή
- 2.3 Επανακαταβολή μετά από μεταβίβαση δρώσας οικονομικής μονάδας
- 2.4 Εφαρμογή επανακαταβολής όταν έχουν αρχίσει διαδικασίες για τυπική αφερεγγυότητα του πελάτη

3 ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΣΧΕΔΙΟ

- 3.1 Πότε δικαιούστε να χρησιμοποιήσετε το παλιό σχέδιο
- 3.2 Τι είναι τυπική αφερεγγυότητα για τους σκοπούς αυτής της απαλλαγής
- 3.3 Πότε δικαιούται κάποιος να απαιτήσει απαλλαγή επισφαλών χρεών
  - 3.3.1 Ουσιαστικές προϋποθέσεις
  - 3.3.2 Τυπικές προϋποθέσεις

Τι αφορά αυτό το Ενημερωτικό Έντυπο

Αν πραγματοποιείτε παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών σε πελάτη και δεν σας πληρώνει, έχετε δικαίωμα να διεκδικήσετε απαλλαγή από το ΦΠΑ επί των επισφαλών χρεών που έχετε υποστεί. Αυτό το Ενημερωτικό Έντυπο εξηγεί πότε δικαιούστε αυτή την απαλλαγή και πώς να τη διεκδικήσετε.

Επίσης, μπορεί να πρέπει να επανακαταβάλετε ΦΠΑ που διεκδικήσατε αν έχετε λάβει αγαθά ή υπηρεσίες τα οποία δεν πληρώσατε και ο προμηθευτής σας απαίτησε το ποσό ως απαλλαγή για επισφαλές χρέος. Αυτό το Ενημερωτικό Έντυπο εξηγεί επίσης πότε και πώς έχετε υποχρέωση να επανακαταβάλετε ΦΠΑ που διεκδικήσατε.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το πρώτο σχέδιο που εφαρμοζόταν για την περίοδο από 1 Ιουλίου 1992 μέχρι την έναρξη ισχύος του περί Φ.Π.Α. Νόμου του 2000, μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μόνο για προμηθευτές που οι πελάτες τους είχαν καταστεί τυπικά αφερέγγυοι. Αυτό το σχέδιο έχει καταργηθεί.

Από την ημερομηνία εφαρμογής του περί ΦΠΑ Νόμου του 2000 εισήχθηκε ένα καινούργιο σχέδιο για συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του περί ΦΠΑ Νόμου του 2000, η λειτουργία του οποίου αναλύεται σε αυτό το Ενημερωτικό Έντυπο.

Η ισχύουσα νομοθεσία βρίσκεται στο άρθρο 27 του περί ΦΠΑ Νόμου του 2000 και στο Μέρος XI των περί ΦΠΑ (Γενικών) Κανονισμών του 2001.

1 ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ

1.1 Πότε δικαιούστε απαλλαγή επισφαλών χρεών

Αν έχετε πραγματοποιήσει συναλλαγές με τους πελάτες σας μετά την εφαρμογή του περί ΦΠΑ Νόμου του 2000 και δεν σας έχουν πληρώσει, μπορείτε να απαιτήσετε απαλλαγή από το ΦΠΑ επί επισφαλών χρεών για τα αγαθά που έχετε παραδώσει ή τις υπηρεσίες που έχετε παράσχει αν εκπληρείτε όλους τους όρους που αναφέρονται πιο κάτω. Μπορείτε να διεκδικήσετε απαλλαγή ανεξάρτητα από το κατά πόσο, το προς εσάς οφειλόμενο ποσό, ήταν σε χρήματα ή ήταν σε αγαθά ή υπηρεσίες που θα σας δίνονταν μέσα από συμφωνία ανταλλαγής αγαθών.

Μπορείτε να απαιτήσετε απαλλαγή όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- (α) Όταν έχετε παραδώσει αγαθά ή έχετε παράσχει υπηρεσίες και αποδώσει και καταβάλει ΦΠΑ επί της συναλλαγής,
- (β) το όλον ή οποιοδήποτε μέρος της αντιπαροχής για τη συναλλαγή έχει διαγραφεί στα λογιστικά σας βιβλία ως επισφαλές χρέος,
- (γ) έχετε λάβει τα αναγκαία υπό τις περιστάσεις για την είσπραξη της μέτρα, και

(δ) έχει παρέλθει περίοδος δώδεκα μηνών (που αρχίζει την ημερομηνία της συναλλαγής).

1.2 Αρχεία και στοιχεία που χρειάζονται για την απαίτηση απαλλαγής επισφαλών χρεών

Πριν να απαιτήσετε επιστροφή φόρου πρέπει να έχετε -

- (α) αντίγραφο των τιμολογίων ΦΠΑ που αφορούν τις συναλλαγές επί των οποίων απαιτήσατε επιστροφή φόρου (αν δεν εκδώσατε τιμολόγιο ΦΠΑ, πρέπει να έχετε ένα έγγραφο που να δείχνει τις αντίστοιχες πληροφορίες)· και
- (β) αρχεία ή οποιαδήποτε άλλα έγγραφα που δείχνουν ότι έχετε αποδώσει και καταβάλει το ΦΠΑ επί αυτής της συναλλαγής, και
- (γ) ένα χωριστό λογαριασμό επισφαλών χρεών που να δείχνει -
  - (i) το ποσό που έχετε διαγράψει ως επισφαλές χρέος·
  - (ii) το ποσό ΦΠΑ για το οποίο απαιτείτε απαλλαγή επισφαλών χρεών·
  - (iii) τη φορολογική περίοδο για την οποία έχετε απαιτήσει επιστροφή φόρου·
  - (iv) το συνολικό ποσό του φόρου που επιβλήθηκε επί κάθε συναλλαγής·
  - (v) τη φορολογική περίοδο κατά την οποία αποδώσατε και καταβάλατε αρχικά το ΦΠΑ·
  - (vi) οποιαδήποτε πληρωμή που λήφθηκε για κάθε συναλλαγή·
  - (vii) το όνομα του πελάτη σας· και
  - (viii) την ημερομηνία και τον αριθμό του τιμολογίου με το οποίο σχετίζεται το επισφαλές χρέος (αν δεν εκδώσατε τιμολόγιο πρέπει να περιλάβετε ικανοποιητικές πληροφορίες που να επιτρέπουν άμεση αναγνώριση του χρόνου και της φύσης της συναλλαγής).

1.3 Αρχεία και στοιχεία που πρέπει να τηρούνται μετά την απαίτηση

Μετά την απαίτηση -

- πρέπει να τηρείτε τα αρχεία και στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1.2· και
- για συναλλαγές που έγιναν σε εγγεγραμμένους στο Μητρώο ΦΠΑ πελάτες μετά την έναρξη ισχύος του περί ΦΠΑ Νόμου του 2000 πρέπει να στείλετε γραπτή ειδοποίηση στον αγοραστή σε σχέση με τη συναλλαγή για την οποία έχει γίνει η απαίτηση. Πρέπει να τηρείτε αντίγραφο της ειδοποίησης αυτής.

1.4 Ειδοποίηση στον πελάτη σας ότι υποβάλατε απαίτηση για διεκδίκηση του επισφαλούς χρέους

Πρέπει να αποστείλετε στον πελάτη σας ειδοποίηση μέσα σε 7 ημέρες από την ημέρα που έγινε η απαίτηση. Η ημερομηνία της απαίτησης είναι η ημερομηνία κατά την οποία αποστείλατε στον Έφορο ΦΠΑ τη φορολογική δήλωση στην οποία συμπεριλάβατε την απαίτηση.

Η ειδοποίηση πρέπει να περιέχει τα πιο κάτω στοιχεία:

- την ημερομηνία έκδοσης της ειδοποίησης·
- την ημερομηνία απαίτησης της απαλλαγής του επισφαλούς χρέους·
- την ημερομηνία και τον αριθμό τιμολογίου ΦΠΑ, που εκδώσατε για κάθε συναλλαγή στον πελάτη σας, το οποίο περιλαμβάνεται στη διεκδίκηση·
- για κάθε σχετική συναλλαγή το ποσό που διαγράφηκε ως επισφαλές χρέος·
- το ποσό της διεκδίκησης, εκτός εάν η απαίτηση αφορά συναλλαγή της οποίας η αξία υπολογίστηκε με τη χρήση σχεδίου περιθωρίου κέρδους.

1.5 Ποσό που μπορεί να απαιτηθεί

Κανονικά, μπορείτε να απαιτήσετε από την Υπηρεσία ΦΠΑ το ποσό του ΦΠΑ που επιβάλατε επί της συναλλαγής ή των συναλλαγών που αφορούν το επισφαλές χρέος. Συνήθως θα είστε σε θέση να το υπολογίσετε από το χωριστό λογαριασμό επισφαλών χρεών. Όμως, αν έχετε λάβει μερική πληρωμή για το χρέος, μπορείτε να απαιτήσετε επιστροφή φόρου μόνο για το ΦΠΑ που αφορά το ποσό που παραμένει ακόμη απλήρωτο.

Όταν η πληρωμή μπορεί να συσχετιστεί σαφώς με συγκεκριμένη συναλλαγή, η επιστροφή φόρου μειώνεται ανάλογα με την πληρωμή που έχετε λάβει. Μερικές φορές η πληρωμή δεν μπορεί να συσχετιστεί με αυτό τον τρόπο αν, για παράδειγμα, ο χρεώστης έχει μόνιμο λογαριασμό μαζί σας και έχει κάνει μια ή περισσότερες εφάπαξ πληρωμές που δεν έχει υποδείξει ως πληρωμές για οποιαδήποτε συγκεκριμένη συναλλαγή.

Αν το χρέος μπορεί να συμψηφιστεί μερικώς με ένα ποσό που οφείλετε εσείς στο χρεώστη (αμοιβαίο χρέος), μπορείτε να απαιτήσετε επιστροφή φόρου μόνο για το χρέος που οφείλεται σε σας (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), μείον το ποσό που οφείλετε εσείς στο χρεώστη (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).

1.6 Πότε πρέπει να γίνει απαίτηση

Μπορείτε να απαιτήσετε επιστροφή φόρου από την Υπηρεσία ΦΠΑ δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της συναλλαγής.

Η απαίτηση δεν μπορεί να γίνει σε δήλωση που η φορολογική της περίοδος είναι προγενέστερη αυτής κατά την οποία καθίστασθε δικαιούχος για απαλλαγή.

Η απαίτηση πρέπει να γίνει μέσα σε 4 χρόνια από την ημερομηνία κατά την οποία το χρέος κατέστη οφειλόμενο και πληρωτέο ή από την ημερομηνία της συναλλαγής, οποιαδήποτε είναι μεταγενέστερη.

1.7 Πώς πρέπει να απαιτήσετε απαλλαγή επισφαλών χρεών

Για να απαιτήσετε επιστροφή φόρου πρέπει -

- (α) να έχετε τις απαιτούμενες πληροφορίες που περιγράφονται στις παραγράφους 1.1 και 1.2 πιο πάνω· και
- (β) αφού έχετε διαγράψει το χρέος, να συμπεριλάβετε το ποσό του ΦΠΑ που διεκδικείτε στο τετράγωνο 2 της φορολογικής σας δήλωσης.

1.8 Μεταβίβαση επιχείρησης και δικαίωμα για απαίτηση

Μπορείτε να απαιτήσετε την απαλλαγή μόνο αν είστε ο πραγματικός προμηθευτής των αγαθών ή υπηρεσιών. Όταν μια επιχείρηση μεταβιβαστεί, ο αγοραστής δεν μπορεί να απαιτήσει απαλλαγή επισφαλών χρεών για συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν πριν τη μεταβίβαση επειδή οι συναλλαγές αυτές δεν έγιναν από τον αγοραστή. Όμως, υπάρχει μια εξαίρεση στον κανόνα όταν ο αγοραστής αναλάβει τα φορολογικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του πωλητή (χρησιμοποιώντας το Έντυπο ΦΠΑ 103). Κάτω από αυτές τις συνθήκες ο αγοραστής αποκτά το δικαίωμα του πωλητή για απαλλαγή επισφαλών χρεών για συναλλαγές που έγιναν από τον πωλητή.

1.9 Απαίτηση απαλλαγής επισφαλών χρεών για πρόσωπα που δεν είναι πλέον εγγεγραμμένα στο Μητρώο ΦΠΑ

Για να απαιτήσετε επιστροφή φόρου πρέπει να έχετε όλες τις πληροφορίες που αναλύθηκαν στις παραγράφους 1.1, 1.2 και 1.3 και μετά να απευθυνθείτε γραπτώς στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο αναφέροντας:

- (α) τον προηγούμενο αριθμό εγγραφής σας στο Μητρώο ΦΠΑ·
- (β) το όνομα και τη διεύθυνση του χρεώστη·
- (γ) το ποσό που διεκδικείτε για επιστροφή·
- (δ) αντίγραφα των αποδεικτικών στοιχείων (π.χ. τιμολόγια)·
- (ε) απόδειξη ότι το χρέος έχει παραμείνει απλήρωτο για 12 μήνες· και
- (στ) απόδειξη ότι κατέχετε χωριστό λογαριασμό επισφαλών χρεών.

Ακολούθως θα πρέπει να στείλετε ειδοποίηση στον αγοραστή για τον οποίο έγινε η διεκδίκηση μέσα σε 7 ημέρες από την ημερομηνία που έγινε η διεκδίκηση. Η ειδοποίηση πρέπει να περιέχει τις πληροφορίες όπως παρουσιάζονται στη παράγραφο 1.4, και να κρατήσετε ένα αντίγραφό της.

1.10 Συγκρότημα εταιρειών για σκοπούς ΦΠΑ

Αν είστε εγγεγραμμένος ως συγκρότημα για σκοπούς ΦΠΑ, κάθε μέλος πρέπει να τηρεί το δικό του ξεχωριστό αρχείο επισφαλών χρεών για διαγραμμένα χρέη. Το αντιπροσωπεύον μέλος του συγκροτήματος θα απαιτεί οποιαδήποτε επιστροφή φόρου εκ μέρους κάθε μέλους ενόσω είναι μέλη του συγκροτήματος εταιρειών. Απαιτήσεις απαλλαγής επισφαλών χρεών για συναλλαγές που έγιναν από ένα μέλος

του συγκροτήματος ΦΠΑ που αποχώρησε πριν να επιτρέπεται να γίνει η διεκδίκηση, αφορούν το πρώην μέλος του συγκροτήματος και όχι το αντιπροσωπεύον μέλος.

Κανονικά αν δύο ή περισσότερα μέλη προμηθεύουν τον ίδιο πελάτη, η κατανομή οποιωνδήποτε πληρωμών και η διαδικασία διαγραφής οποιωνδήποτε επισφαλών χρεών δεν επηρεάζεται και δεν υπάρχει ανάγκη να συνδυάζονται οι πληρωμές και να συμψηφίζονται με τα επισφαλή χρέη κάθε μέλους.

1.11 Πιστωτικά σημειώματα

Δεν μπορείτε να εκδώσετε πιστωτικό σημείωμα απλώς επειδή ο πελάτης σας δεν σας έχει πληρώσει για τη συναλλαγή σας. Πιστωτικά σημειώματα μπορούν να εκδοθούν μόνο όταν υπάρχει γνήσιο λάθος ή υπερχρέωση ή συμφωνημένη μείωση στην αξία της συναλλαγής.

1.12 Σχέδια περιθωρίου κέρδους

Απαλλαγή επισφαλών χρεών μπορεί να απαιτηθεί και για συναλλαγές που υπάγονται στο σχέδιο περιθωρίου κέρδους, η απαίτηση όμως δεν μπορεί να ξεπερνά το ΦΠΑ του περιθωρίου. Όταν ένα χρέος είναι ίσο ή λιγότερο του περιθωρίου κέρδους, απαλλαγή επισφαλούς χρέους μπορεί να διεκδικηθεί επί του ΦΠΑ που αναλογεί στο επισφαλές χρέος. Αν το χρέος είναι μεγαλύτερο του περιθωρίου κέρδους, η απαλλαγή για επισφαλές χρέος περιορίζεται στο ΦΠΑ που περιλαμβάνεται στο περιθώριο κέρδους, εφόσον αυτό θα ήταν και το ποσό που θα αποδιδόταν στην Υπηρεσία ΦΠΑ. Η ειδοποίηση που θα σταλεί στον πελάτη σας σε σχέση με την απαίτηση, όπως αναλύεται στην παράγραφο 1.4, δεν χρειάζεται να δείχνει ξεχωριστά τις συναλλαγές που έγιναν με τη χρήση σχεδίου περιθωρίου κέρδους.

1.13 Εισπράξεις μετά την απαίτηση απαλλαγής επισφαλών χρεών

Αν έχετε απαιτήσει επιστροφή φόρου δυνάμει αυτού του σχεδίου και αργότερα λάβετε πληρωμή για τις συναλλαγές, πρέπει να επανακαταβάλετε στην Υπηρεσία ΦΠΑ το στοιχείο του ΦΠΑ που περιλαμβάνεται στην πληρωμή. Όλες οι πληρωμές που λαμβάνετε για τη συναλλαγή ή τις συναλλαγές πρέπει να φαίνονται στο χωριστό λογαριασμό επισφαλών χρεών. Όταν επανακαταβάλετε στην Υπηρεσία ΦΠΑ όλο ή μέρος του φόρου που σας επιστράφηκε, πρέπει να καταχωρήσετε το ποσό στο τετράγωνο 1 της φορολογικής σας δήλωσης της περιόδου κατά την οποία λάβατε την πληρωμή.

Αν δεν είστε πλέον εγγεγραμμένος στο Μητρώο ΦΠΑ και επομένως δεν υποβάλλετε φορολογικές δηλώσεις, δεν παύετε να έχετε υποχρέωση να επανακαταβάλετε στην Υπηρεσία ΦΠΑ όλο ή μέρος του φόρου που σας επιστράφηκε. Μπορείτε να έλθετε σε επαφή με το αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο ΦΠΑ για καθοδήγηση.

Αν είστε ασφαλισμένος για το ποσό του χρέους (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), και αποζημιώνεστε από τον ασφαλιστή σας, το δικαίωμά σας για απαλλαγή επισφαλών χρεών περιορίζεται στο ποσό που δεν καλύπτεται από την ασφάλεια.

2 ΕΠΑΝΑΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΡΩΩΝ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ (ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ)

2.1 Τι είναι η επανακαταβολή

Για συναλλαγές μετά την έναρξη ισχύος του περί ΦΠΑ Νόμου του 2000 οι πελάτες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο ΦΠΑ είναι υποχρεωμένοι να επανακαταβάλλουν στην Υπηρεσία ΦΠΑ το φόρο εισροών που είχαν προηγουμένως διεκδικήσει σε σχέση με συναλλαγές για τις οποίες ο προμηθευτής τους διεκδίκησε απαλλαγή επισφαλών χρεών. Η επανακαταβολή πρέπει να γίνει μειώνοντας το ποσό στο τετράγωνο 2 της φορολογικής δήλωσης για την περίοδο που περιλαμβάνει την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η διεκδίκηση της απαλλαγής του επισφαλούς χρέους από τον προμηθευτή.

2.2 Πληρωμή στους προμηθευτές μετά την επανακαταβολή

Αν έχετε επανακαταβάλει φόρο εισροών λόγω απαίτησης απαλλαγής επισφαλούς χρέους από τον προμηθευτή σας και στη συνέχεια πληρώνετε για τη συναλλαγή, μπορείτε να επαναδιεκδικήσετε το φόρο εισροών, σε αναλογία της πληρωμής που κάνετε, με βάση τους συνηθισμένους κανόνες. Επαναδιεκδίκηση του φόρου εισροών γίνεται καταχωρώντας τον στο τετράγωνο 2 της φορολογικής δήλωσης της περιόδου κατά την οποία γίνεται η πληρωμή.

2.3 Επανακαταβολή μετά από μεταβίβαση δρώσας οικονομικής μονάδας

Εάν έχετε αναλάβει επιχείρηση ως δρώσα οικονομική μονάδα με τη χρήση του εντύπου ΦΠΑ 103, αναλαμβάνετε τις υποχρεώσεις του πωλητή σε σχέση με το φόρο εισροών του. Έτσι, θα πρέπει να επανακαταβάλετε στην Υπηρεσία ΦΠΑ το φόρο που διεκδικήθηκε από τον πωλητή για συναλλαγές για τις οποίες απαιτήθηκε απαλλαγή επισφαλών χρεών επειδή ο πωλητής δεν έχει πληρωθεί.

2.4 Εφαρμογή επανακαταβολής όταν έχουν αρχίσει διαδικασίες για τυπική αφερεγγυότητα του πελάτη

Το αίτημα για επανακαταβολή δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου η διαδικασίες για τυπική αφερεγγυότητα του πελάτη έχουν αρχίσει. Αυτό δεν επηρεάζει την υποχρέωση για έκδοση της ειδοποίησης για την διεκδίκηση επισφαλούς χρέους, ούτε όταν ο αιτητής είναι αφερέγγυος ούτε όταν η ειδοποίηση είναι προς αφερέγγυα επιχείρηση.

3 ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΣΧΕΔΙΟ

Η σχετική νομοθεσία βρίσκεται στο άρθρο 31 του περί ΦΠΑ Νόμου του 1990 και στην ΚΔΠ 217/91.

3.1 Πότε δικαιούστε να χρησιμοποιήσετε το παλιό σχέδιο

Αν έχετε πραγματοποιήσει συναλλαγές με τους πελάτες σας πριν την εφαρμογή του περί ΦΠΑ Νόμου του 2000, μπορεί να δικαιούστε να απαιτήσετε απαλλαγή επισφαλών χρεών νοουμένου ότι ο πελάτης σας έχει καταστεί τυπικά αφερέγγυος.

3.2 Τι είναι τυπική αφερεγγυότητα για τους σκοπούς αυτής της απαλλαγής

Αν ο χρεώστης είναι φυσικό πρόσωπο, καθίσταται τυπικά αφερέγγυο όταν κηρυχθεί σε πτώχευση ή όταν έχει εκδοθεί διάταγμα παραλαβής της περιουσίας του και γίνεται αποδεκτή πρόταση συμβιβασμού ή σχέδιο διευθέτησης.

Αν ο χρεώστης είναι εταιρεία, καθίσταται τυπικά αφερέγγυα όταν -

- έχει εκδοθεί διάταγμα εκκαθάρισης της ή έχει ληφθεί ψήφισμα για εκούσια εκκαθάρισή της, και είναι ανίκανη να πληρώσει τα χρέη της, ή
- έχει διοριστεί παραλήπτης ή διαχειριστής της περιουσίας της και σε περίπτωση εκκαθάρισης τα περιουσιακά της στοιχεία δεν θα επαρκούσαν για οποιαδήποτε διανομή στους συνηθισμένους μη ασφαλισμένους πιστωτές.

3.3 Πότε δικαιούται κάποιος να απαιτήσει απαλλαγή επισφαλών χρεών

3.3.1 Ουσιαστικές προϋποθέσεις

- (α) Ο πιστωτής που διεκδικεί την απαλλαγή πρέπει να είναι εκείνος που πράγματι παρέδωσε τα αγαθά ή παρέσχε τις υπηρεσίες. Οι πράκτορες επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων ή άλλοι που εισπράττουν απαιτήσεις τρίτων δεν μπορούν να διεκδικήσουν απαλλαγή των επισφαλών χρεών.
- (β) Ο πιστωτής να έχει πραγματοποιήσει τη φορολογητέα πράξη έναντι χρηματικής αντιπαροχής
- (γ) Ο πιστωτής να έχει ήδη αποδώσει και καταβάλει το ΦΠΑ που αναλογεί στο επισφαλές χρέος
- (δ) Ο χρεώστης να έχει καταστεί αναξιόχρεος είτε στην Κύπρο είτε σε άλλη χώρα. Για σκοπούς της απαλλαγής:
  - i. ένα φυσικό πρόσωπο καθίσταται αναξιόχρεο αν έχει κηρυχθεί σε πτώχευση, ή αν έχει εκδοθεί διάταγμα παραλαβής της περιουσίας του και έγινε αποδεκτή πρόταση συμβιβασμού ή σχέδιο διευθέτησης,
  - ii. μια εταιρεία καθίσταται αναξιόχρεη αν:
    - έχει εκδοθεί διάταγμα εκκαθάρισής της ή έχει ληφθεί ψήφισμα για εκούσια εκκαθάρισή της, και είναι ανίκανη να πληρώσει τα χρέη της, ή
    - έχει διοριστεί παραλήπτης ή διαχειριστής της περιουσίας της και σε περίπτωση εκκαθάρισης τα περιουσιακά στοιχεία δεν θα επαρκούν για οποιαδήποτε διανομή στους συνηθισμένους μη ασφαλισμένους πιστωτές.
- (ε) Ο πιστωτής μπορεί να διεκδικήσει απαλλαγή για το ΦΠΑ που επέβαλε στις παραδόσεις ή παροχές που σχετίζονται με τα επισφαλή χρέη. Αν έλαβε μερική πληρωμή, η απαλλαγή μπορεί να καλύψει μόνο το ΦΠΑ που αναλογεί στο ποσό που παραμένει απλήρωτο. Αν χρωστά και αυτός ένα ποσό στον

οφειλέτη, η απαλλαγή μπορεί να καλύψει το ΦΠΑ που αναλογεί στο επισφαλές χρέος μείον το ποσό που χρωστά στον οφειλέτη.

- (στ) Αν το επισφαλές χρέος αφορά παράδοση αγαθών, η κυριότητα πρέπει να έχει μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Καταρχήν ο πιστωτής δεν μπορεί να διεκδικήσει απαλλαγή για αγαθά που έχει πωλήσει με παρακράτηση της κυριότητας μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος. Όμως η απαλλαγή θα μπορούσε να παραχωρηθεί, αν ο πιστωτής αποστείλει δήλωση στο πρόσωπο που χειρίζεται την αφερεγγυότητα του χρεώστη με την οποία να απεμπολεί τα δικαιώματά του που απορρέουν από τον όρο της παρακράτησης της κυριότητας.

3.3.2 Τυπικές προϋποθέσεις

- (α) Ο πιστωτής πρέπει να κατέχει το σχετικό φορολογικό ή άλλο τιμολόγιο και στοιχεία που αποδεικνύουν ότι κατέβαλε το ΦΠΑ
- (β) το πρόσωπο που έχει υπό τον έλεγχό του τα περιουσιακά στοιχεία του χρεώστη πρέπει να έχει εκδώσει πιστοποιητικό που να αναγράφει το συνολικό ποσό του χρέους προς τον πιστωτή που διεκδικεί την απαλλαγή.

Αν ο χρεώστης είναι φυσικό πρόσωπο που έχει κηρυχθεί σε πτώχευση, το πιστοποιητικό μπορεί να το εκδώσει ο διαχειριστής της πτώχευσης. Αν ο χρεώστης είναι φυσικό πρόσωπο και μετά το διάταγμα παραλαβής της περιουσίας του γίνεται αποδεκτή πρόταση συμβιβασμού ή σχέδιο διευθέτησης, το πιστοποιητικό μπορεί να το εκδώσει ο επίσημος παραλήπτης. Αν ο χρεώστης είναι εταιρεία υπό εκκαθάριση, το πιστοποιητικό μπορεί να το εκδώσει ο εκκαθαριστής. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις το πιστοποιητικό πρέπει να καθορίζει το ποσό του χρέους που έχει επαληθεύσει το υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο ως πιστωτής.

Αν ο χρεώστης είναι εταιρεία, για την περιουσία της οποίας έχει διοριστεί παραλήπτης ή διαχειριστής, το πιστοποιητικό μπορεί να το εκδώσει ο παραλήπτης ή διαχειριστής. Σε τέτοια περίπτωση το πιστοποιητικό πρέπει να καθορίζει το συνολικό του χρέους προς τον πιστωτή και να βεβαιώνει ότι σε περίπτωση εκκαθάρισης τα περιουσιακά στοιχεία δεν θα επαρκούσαν για οποιαδήποτε διανομή στους συνηθισμένους μη ασφαλισμένους πιστωτές.

- (γ) Ο πιστωτής μπορεί να διεκδικήσει την απαλλαγή αναγράφοντας το ποσό στη φορολογική του δήλωση.